

je že na delu. Odborniki so šli od hiše do hiše, da osebno doženejo revne družine. Kar so tam videli na mnogih krajih, je skoraj neverjetno: družine s petimi, šestimi in več otroci v cunjah, deloma brez strehe, majhni otroci izstradani, na tleh in slami nagl... So to brezposelni delavci in okoliški viničarji s številno družino. Tovarna v G. Bistrici privlači od blizu in daleč delavstvo, ki upa dobiti tam dela in kruha. Ker ne dobi, ostane v bližini v najbednejših razmerah, čaka in prosi. Letošnji zgodnji mrz je bedo še povečal. Našlo se je nekaj nad 200 družin s šestimi do osmimi člani v tako žalostnem gmotnem položaju, da je takojšnja in zares izdatna pomoč nujno potrebna. Dne 15. decembra bo za vso župnijo »nedelja dobrodelnosti«. Zbiralo se bo tudi na kmetih v okolici — kjer mogoče ni denarja — od hiše do hiše krompir, korožo (turščico) in fižol. Vsa živila se bodo vskladila v kleti g. Pučnika (poprej Juhart) in razdelila potom nakaznic. Povrh se bo moralo nakupiti vsaj še okrog tri vagone krompirja in vagon ali več korože, da se bo moglo posamezni družini dati kake 3—4 škafe krompirja in kakih 15—20 kg korože. Že samo to bo stalo nad 100.000 din. Zimske oblečke, čevlji, perilo za otroke in drva pa še povrh. Tudi se bo delilo v graščini vso zimo 200 najrevnejšim šolskim otrokom dnevno po pol litra toplega mleka in kruh, kar se mora prav tako kupiti. Dognalo se je, da večina takih šolarjev doma ne dobi po cele dneve nič toplega, le suhi kruh, nezabeljen cel krompir in mogoče še kaj fižola... Javnost se tem potop naproša, da priskoči z izdatnimi podporami revežem na pomoč!

Konjiški okraj

Prihova. Poročila sta se v Marijini cerkvi na Prihovi 27. novembra g. Karel Grubelnik, mesar v Sesvetih pri Zagrebu, in gdnca Terezika Kranjc, hčerka gostilničarke g. Oberski iz Prihove. Na veselju gostijo so darovali svatje 230 din za novo bogoslovje v Mariboru. Bog povrni vsem darovalcem časne darove z večnimi, novoporočencema pa naj da obilo sreče!

Slovenske gorice

Sv. Andraž v Slov. goricah. Ne smemo mimo dejanj, ki so vredna priznanja in pohvale. Pred kratkim so se gostje na gostiji Miha Papsta izkazali kot malokateri. Pogoščeni so bili farni siromaki in darovali so za bengalske revčke 131 din 50 par, poleg tega je še srečni ženin obljubil Fantovskemu odseku, čigar zelo zaslužni predsednik je bil, za srečolov glavni dobiček v obliki rejenega prašiča.

Slovenska Krajina

M. Sobota. Za upravitelja tukajšnje bolnišnice je bil imenovan g. Ivan Grobelšek, doslej administrativni uradnik v celjski bolnišnici.

Štorm Prekmurja. Zadnje čase se kar zaporedoma vrste transporti naših sezonskih delavcev, ki prihajajo deloma z našega državnega posestva, kjer je bil zaslužek srednje dober, deloma pa iz inozemstva, po večini iz Nemčije. Zaslužek v Nemčiji je bil letos precej dober. Primerilo se je, da so nekateri poslali domov mesečno celo 1000

je presenetil. Glasil se je: »Ko boste slišali glas, ki bo donel po vsem poslopju, vedite, da boste čez nekaj dni pokopali enega člana družine.« Nato je sledila letnica 1648. Tega leta se je končala tridesetletna vojna. Od grofa Aleksandra sem zvedel, da je v tistih žalostnih časih prišlo v grofovski rodbini do verskega razcepa: en del je ostal protestantski, drugi pa so prestopili h katolicizmu. Med obojimi se je vnelo sovraštvo. V kroniki sem odprl letnico 1648.

Pri tej letnici je bila navedena neka Barbara B. Pri njenem imenu je stala pripomba: »Ubita od lastnega brata desetega dne po sklenitvi miru, na gradu B.«

To je torej bila tista prababica, ki je ostala protestantka! In kronist je tedaj, ko je zaključil svoja poročila, zapisal one besede kot nekako kletev.

Po hrbtu mi je zagomazelo. Ali so res nadnaravne sile na delu?

Sklenil sem, da bom o najdbi obvestil detektiva in grofa Aleksandra.

Odkritje me je tako razburilo, da nisem mogel nadaljevati z delom in sem nestrpnost čakal na detektivov prihod.

Čez kake pol ure so se vrata odprla in v knjižnico je stopil šnips.

»Zdi se mi, da si slabe volje!« je pripomnil, ko me je zagledal. »Ali se je spet kaj zgodilo?«

dinarjev! Tako so letos samo delavci iz soboškega okraja prinesli v domovino nad dva milijona dinarjev. Vendar pa ves ta denar ne odtehta vse duhovne škode in telesnih moči, ki so jih naši sezonski potrošili pri skrajno napornem garanju. — Dr. Sesardič Mirko, zdravnik združene zdravstvene občine v Beltincih, je premeščen v svojstvu banovinskega zdravnika v združeno zdravstveno občino Fara pri Kostalu v kočevskem okraju.

Turnišče. Naša šolska mladina je praznik zedinjenja proslavila v farno-prosvetnem domu. Proslava je prav lepo uspela. — Po večernicah pa je priredil Fantovski odsek Miklavžev večer z obdaritvijo malčkov. — Za Marijin praznik pa je priredilo Prosvetno društvo igro »Theophilus«. Naša katoliška mladina se je z zavijanja vredno navdušenostjo lotila prosvetnega dela, kar zasluži vso pohvalo!

Dol. Lendava. Na predvečer praznika zedinjenja so nam učenci in učenke meščanske šole na slavnostni akademiji predvajali pravilčno spevoigro »Sneguljčica«, ki je prav dobro uspela.

Saleška dolina

Škale. Na splošno željo ponovi Prosvetno društvo »Slonček« prekrasno Marijino igro »Pri kapelici« v nedeljo, 15. decembra, ob treh popol-

Kmečka trgovina

Mnenje trgovcev o današnjih cenah blaga

Glasilo trgovcev »Trgovski list« tolnači sedanje cene blagu sledeče:

1. Vzroki zvišanja so poleg zunanjih tudi v tem, ker se je zvišala carina od 13 na 14 zlatih dinarjev. Zvišal se je davek na poslovni promet, podražile so se železniške tarife, a tudi nova davčna novela je vplivala na zvišanje cen, ker se je zaradi tega znatno podražila režija. Režija pa se je nadalje podražila tudi zaradi zvišanja plač in pa mezd, zaradi uvedbe pokojninskega zavarovanja trgovskih nameštencev ter zvišanja drugih socialnih dajatev.

2. Dvojne cene so v trgovini za leto blago nekaj nemogočega, zato starih zalog ni mogoče prodajati po starih cenah, ampak le po novih, kajti sicer si je nemogoče nabaviti novo blago. Če prodajalec sto metrov blaga ali sto kilogramov železa, mora za izkupiček dobiti toliko, da more po odbitku vseh režijskih stroškov in tudi svojega zakonito dovoljenega dobička, kupiti zopet sto metrov blaga ali sto kilogramov železa. Noben trgovec ne sme in ne more drugače postopati, če seveda neče svoje trgovine zapreti, v kar bi ga prazni predali tudi končno prisilili.

Z drugačnim ravnanjem se uniči trgovina in uničenje trgovine pomeni narodno nesrečo. Pre-

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

Odprl sem kroniko in mu pokazal skrivnostne besede. »To je neumnost! In zaradi tega si tako poparjen? Kdaj si našel to knjigo?«

»Pred dobre pol ure. Ne morem si pojasniti, odkod je naenkrat prišla sem. Priseči bi upal na to, da je še pred kratkim ni bilo tukaj.«

Šnips je polglasno zažvižgal in me pomenljivo pogledal.

»Pokaži mi prostor, na katerem je bila!«

Ko sem mu pokazal dotični prostor, je prislonil lesto in zlezal po njej do tiste vrste. Po kratkem ogledovanju je dejal:

»Knjiga je bila pred kratkim položena sem. Po prahu, ki je ob robu police, se da ugotoviti, da so bile druge knjige premaknjene z mesta in stisnjene, da je tako kronika dobila prostor.«

Nato je prišel dol in nadaljeval:

»Sicer pa mi je popolnoma jasno, da je dotičnik kroniko z določenim namenom položil ravno na ta prostor. Videl je, kako daleč si z delom in je izračunal, kdaj boš prišel do te vrste.«

»Meni ni jasno, s kakšnim namenom je to storil? Ali naju hoče prestrašiti?«

Skrbite, da ne bo hiše v vaši vasi, katera ne bi imela »Slovenskega gospodarja!«

dne v farnem domu. Priddite, da se v hudih časih na šaljav in zopet ganljiv način poučite, kako pomore v najhujših preizkušnjah zaupanje v Marijo do končne zmage. Na veselo svidenje!

Laški okraj

Sv. Rupert nad Laškim. Dobro se giblje naša mladina; na Marijin praznik je stopilo 19 mladeničev in deklet pod Marijino zastavo. Za tolažbo in duhovno okrepčilo vse župnije pa bo deloval ljudski misijon, ki se bo vršil v župnijski cerkvi kvartni teden v adventu, od 15. do 22. decembra. Pridejo priljubljeni gg. misijonarji iz Celja. — Cela vrsta deklet se je priglasila za krojni tečaj, ki bo pod vodstvom g. Ivana Bizjaka iz Celja od 8. do 14. decembra. — Precej pa nas skrbi tema, v katero nas bodo zagrnil: petroleja ni, na karte pa ga bo malo dobiti. Že sedaj greda ob večerih povsod samo temna okna. Res škoda za nafto, ki jo požgejo v vojni za moritev in požiganje. Kdaj bo moderni človek uvidel blaznost in zločin ter krivico moderne vojne?!

skrbja prebivalstva s potrebnimi bi s tem bila skoraj docela onemogočena.

Znižane cene apnenemu dušiku

Tvornica za dušik v Rušah je znižala ceno apnenemu dušiku od 184 din na 140.80 din za 100 kg, franko vsaka železniška postaja, brez davka na poslovni promet, pakovanje v papirnatih vrečah. Plačljivo v 30 dneh naravnost tovarni brez vsakih odbitkov. To znižanje pa velja samo za vagonске pošiljke in le za naročila, izvršena do 31. decembra 1940. Gnojilo je treba naročiti preko ministrstva za kmetijstvo — Diporia. Dobro pa je, da se naročilo obenem sporoči tudi naravnost pri Tvornici za dušik v Rušah.

Priporočamo vsem kmetijskim zadrugam in korporacijam kakor tudi občinam, da izkoristijo to ugodno priliko in nemudoma naroče za spomladansko gnojenje potrebne množine apnenega dušika, tembolj, ker velja to znižanje samo do konca tega leta in bodo spomladaj umetna gnojila dražja. Apneni dušik je treba hraniti na popolnoma suhem in zračnem prostoru. Vreče ne smejo ležati na goli zemlji ali na cementu, ampak na deskah, da se gnojilo ne strdi.

Naši trgovski posli s tujino

Trgovski sporazum s Švico. Nedavno smo s Švico sklenili novo trgovinsko in plačilno pogodbo, v kateri smo si zagurali najznatnejše kontingente za les. Za izvoz našega lesa veljajo naslednji kontingenti: celulozni les (cepanice) 5000 ton, drva za kurjavo (žagarski odpadki) 10.000 ton,

sečni potl ga baje ne ovira niti dež, niti sneg.

Kitajski kmetje zimo prespijo. Kitajski kmetje, ki se preživljajo izključno s slabim pridelkom, žive zelo stromašno. Navadno vso zimo prespijo, kakor medvedje. V mrzlih dneh sploh ne hodijo iz hiše in ležijo noč in dan. Le, če so že preveč izstradani, vstanejo, da pojedjo nekoliko redke riževe juhe. Nato pa spet nadaljujejo zimsko spanje. Spomlad pa so kitajski kmetje podobni pravim okostnjakom.

V eni uri se rodi na vsem svetu 5400 ljudi, umre jih blizu 4800. Istočasno je na zemlji 14 tisoč zločinov, v svet gre okrog 114.000 brzojavk, pokadi se 170 ton tobaka in proizvede 7000 avtomobilov.

(Konec sledi)